

забезпечують творчу самореалізацію особистості у професійній діяльності. Дане визначення уможливорює аналіз змісту освіти й інтеріоризацію осмисленого розуміння у власний культурний досвід особистості, що неможливо реалізувати поза даним підходом [3, с. 240].

Таким чином, визначені методологічні підходи забезпечують гармонізацію музично-педагогічного впливу й активних дій здобувачів у освітньо-мистецькому процесі, способів вирішення фахових завдань, розвиток креативних здібностей здобувачів в умовах набуття досвіду міжкультурної взаємодії.

Література:

1. Овчарук О. В. Компетентісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. *Бібліотека з освітньої політики*. Київ : К.І.С., 2004. 112 с.

2. Олексюк О. М. Мистецька освіта в контексті нової педагогічної парадигми. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*. 2017. № 2. С. 3–7.

3. Фурсенко С. П. Культурологічний аспект як сучасний підхід у професійній підготовці майбутніх фахівців. *Педагогічні науки*. 2002. Вип. 32, ч. 1. С. 239–243.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-515-0-2>

THE ROLE OF CREATIVE COMMUNITIES IN THE CONTEXT OF CULTURAL GLOBALIZATION

РОЛЬ ТВОРЧИХ СПІЛЬНОТ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ КУЛЬТУРИ

Mikhno S. V.

*Lecturer at the Graphic Design
Department*

*Mukhailo Boychuk Kyiv State Academy
of Decorative and Applied Arts and
Design
Kyiv, Ukraine*

Міхно С. В.

*викладач кафедри графічного дизайну
Київська державна академія
декоративно-прикладного мистецтва
і дизайну імені Михайла Бойчука
м. Київ, Україна*

Сьогодні глобалізацію розглядають не тільки як політичний, економічний, соціальний, а і безперечно культурний феномен.

Багато сучасних науковців доходять висновку, що всесвітній обіг образів, ідеологій та культурних стилів, забезпечуваний індустрією масових комунікацій та існуванням “багатонаціональної культури”, насправді живить творчість, зменшує однорідність й посилює культурне різноманіття [1].

Як боротися засобами мистецтва, щоб зберегти та популяризувати культурну спадщину, історичну пам’ять, українську ідентичність в умовах всесвітньої глобалізації? На розвиток мистецьких явищ сучасності впливають як об’єктивні явища глобалізації, що виявляються у взаємозалежності мистецтва та соціального й науково-технічного розвитку людства, так і політична стратегія, завдяки якій мистецтво стає знаряддям впливових країн у змаганнях за право домінування у світовому культурному просторі.

Для культурної глобалізації характерне зближення між різними країнами світу та розширення міжнародного спілкування. Але це призводить до популяризації окремих національних культур у всьому світі, з іншого боку – популярні міжнародні культурні явища можуть витіснити національні чи перетворювати їх на міжнародні. Це спонукає практиків і теоретиків на теренах української культури розцінювати це як втрату національних культурних цінностей і прагнути до відродження національної культури.

Стратегія розвитку національної системи освіти повинна формуватися адекватно сучасним глобалізаційним процесам, що забезпечить розвиток України в XXI столітті. Доведено важливість звернення уваги на концепцію наукової освіти, реалізація якої дасть змогу не просто забезпечити молодь якісною освітою, а підготувати її до непередбачуваних викликів, які несе у собі глобалізація світу. За таких умов значно зростає важливість національно-патріотичного виховання, критичного та наукового мислення.

Патріотичне виховання належить до пріоритетних напрямів національної системи виховання й передбачає формування патріотичних почуттів, любові до свого народу, його історії, своєї держави, рідної землі, родини, гордості за минуле та сучасне на прикладах героїчної історії українського народу і кращих зразків культурної спадщини. Завдяки такій роботі відбувається залучення учнів до науково-дослідницької, художньо-естетичної, природоохоронної діяльності. Країна має бути сильною, незламною, процвітаючою.

Так, приміром є художньо-освітній український проект «Мальована стрічка». Автори – Творче об’єднання «Мисткині» (куратор О. Зайцева, художній керівник С. Міхно). Ідея створення візуальних історій про наших великих пращурів – насамперед князів і княгинь, гетьманів, тощо, – виникла як прагнення повертання до власної глибокої історії.

Проект реалізує творчу виставкову діяльність – у форматі коміксу він «розповідає» про великих і вагомих постатей, які творили нашу країну і висвітлює мало відомі сторінки нашої історії.

Спосіб, коли інформація доноситься насамперед за допомогою емоційної картинки, а не тексту, був популярним з давніх часів. Графічні історії у формі коміксів шалено популярні звичайно і дотепер.

А ще більш цікавим є момент, коли група творчих людей, кожний зі своїм стилем і мисленням, об'єднані спільним завданням створити певну лінійну гармонійну картину. При цьому зберігаючи свою ідентичність, вписують її в загальну картину.

Презентації графічних робіт супроводжуються тематичними перформансами, брошурами з інформацією про проект, мерчами і безпосередньо картин (Іл. 1.). Це також є продовженням проєкту, і намаганням занурити глядача в історію, для більшої емпатії і розуміння.

Мить людського життя коротка, але у творчому пошуку люди всіх життєвих призначень створюють вічні цінності, це і є свідома певна глобалізація

Також не слід забувати, що політична перспектива для подальшого майбутнього завжди поєднана зі сприйняттям прожитого минулого. Виходячи з того, що саме культура надає людині «людськість», адже політика – це відносини між людьми, і саме від них залежить її якість, раціональність, системність [2].

Недаремно для експозицій обираються автентичні місця і споруди. Це Велика Дзвіниця Києво-Печерського історико-культурного заповідника в Києві, територія розкопок «Музею на Поштовій» (в археологічному анти-музеї, саме на тому місці де ймовірно Володимир хрестив Русь), реконструйована кімната Анни Ярославни, Музей Гетьманства, де зупинявся Іван Мазепа, тощо. Учасниками і акторами були дорослі і діти. У театралізованій мініатюрі за сюжетом графічних робіт про життя княгині Ольги О. Топилко, начальник відділу музейно-

освітньої роботи Лаври, перевтілювався в сина княгині Ольги Святослава, а вихованки гуртка «Текстильний дизайн та моделювання одягу» (керівник Т. Мітрошина) зіграли ролі княгині Ольги та її помічниці, у власноруч створених костюмах, пізніше дочку Кочубея.

Також долучались професійні актори плейбек-театру "Deja vu plus" (керівник В. Савінов), які за пропозиціями відвідувачів або художників, відтворювали події, що зображені в графічних коміксах, або ті що відбуваються прямо зараз на виставці.

У програмах – огляд експозицій, які присвячені видатним особистостям, прогулянки по справжнім середньовічним підземним вулицям Києва, та патріотичні пісні вихованців Зразкового художнього колективу ансамблю «Співаночка» Будинку дитячої творчості (керівник Г. Карпенко). Ці комунікації були ще й акцією на захист Музею, а це спільний посильний вклад учасників заходу у збереження культурних надбань українського народу.

Долучались небайдужі різного віку, професіонали і учні, педагоги і історики, художники, музиканти і літератори. І «творив» саме колектив.

Словом, подібні ініціативи, коли творцем виступає саме спільнота – безперечно є культурним феноменом.

Напередодні чергових зимових свят, була створена історія про самого улюбленого святого в усіх країнах – Святого Миколая, за текстами поетеси і суспільної діячки Альони Кречик. Також писали тексти для коміксів проєкту: Дзвінка Магіяш, Марія Морозенко, Анатолій Горовий.

Щодо важливості «слова» – зокрема, Умберто Еко, переконаний, що саме література, насамперед, дозволяє мові існувати як спільне надбання. Мова, за визначенням, «віє, де хоче»: ні політика, ні університети не здатні її зупинити або спрямувати до якогось потрібного «оптимального» стану. «Віє, де хоче», проте мова чуттєва до всіх впливів літератури. Отже, мова – основа буття нації, її конституююча сила, втілюючись в національній літературі, робить можливим утвердження ідеї єдності – в нації та державі, тобто явище культурне стає виразно політичним [3].

Війна звісно призупинила активну реалізацію проєкта в Україні. Багато українців, зокрема творчої інтелігенції опинились на кордоні. Але достатньо швидко, наприклад в Польщі, в місті Краків «знайшлися» бажаючі і організувались в невеличкий проєкт «Барви України» – вимушені тимчасові емігранти робили виставки, проводили воркшопи, літературні і музичні вечори, навіть знімали кіно – короткий метр. Звісно дуже підтримували місцеві ініціативи і при цьому мали

синергетичний ефект. Недаремно Краків часто називають європейською столицею культури.

Наша держава має бути сильною, патріотично відповідальною, з високим рівнем громадської та національної самосвідомості, що дозволить маневрувати між економічними інтересами та політичною доцільністю в умовах глобалізації. Досвід реалізації різних мистецьких проєктів, як роботи творчих спільнот, є важливим та впливовим для культурного життя нашої країни.

Література:

1. Кушнарєва М. Б., Рябчук М. Ю., Ірванець О. В. Проблеми розвитку національної культури в умовах глобалізації та нових інформаційних технологій. URL: <http://www.culturalstudies.in.ua/zv2003> (дата звернення 09.12.2024).

2. Стряпко А. Вплив інтелігенції на демократичні перетворення в Центральній Європі: *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Політологія. Соціологія. Філософія. Ужгород. 2009. Вип. 13. 157 с.*

3. Umberto Eco, Sur quelques fonctions de la littérature. *Magazine littéraire*. № 392 novembre 2000. 59 p.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-515-0-3>

ORATORIO “ADAM AND EVE” BY JOSEF MYSLIVEČEK: BETWEEN FREEDOM AND TABOO (ON THE BOUNDARIES OF PERMISSIBLE IN CONTEMPORARY STAGE DIRECTING)

Naumova O. A.

*Doctor of Philosophy (Theory and History of Culture),
Associate Professor at the Department of World Music History
Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music
Kyiv, Ukraine*

As it is known, the Czech composer Josef Mysliveček (1737-1781) literally became the king of Italian opera in the second half of the XVIII century. His operas were staged in Milan, Rome, Venice, Bologna, Parma and Florence, but the most prestigious musical theater of the time was considered to be Real Teatro San Carlo in Naples. An important event in Mysliveček's career was the performance of his opera "Il Bellerofonte",